

ARBOGA KOMMUN

Verksamhetsberättelse 2021

Förebyggande rådet

Kommunstyrelseförvaltningen
2022-02-01

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Prioriterade områden.....	3
1.2	Rådets sammansättning.....	3
1.3	Sammanträden 2021	4
1.4	Brottsutvecklingen under 2021	4
1.5	Hälsoutvecklingen under 2021	5
2	Uppföljning av Förebyggande rådets arbete	7
2.1	Utveckla och samordna kommunens säkerhetsarbete.....	7
2.2	Upplevd trygghet i offentlig miljö	8
2.3	Främja fysisk och psykisk hälsa hos barn och unga	8

1 Inledning

1.1 Prioriterade områden

Verksamhetsplanen är indelad i olika prioriterade områden som vart och ett innehåller en kort beskrivning och förslag på lämpliga aktiviteter.

- Öka tryggheten i offentlig miljö
- Barns och ungas uppväxtvillkor
- Jämställd hälsa

1.2 Rådets sammansättning

- Representant från kommunstyrelsen (rådets ordförande)
- Representant från kommunstyrelsen
- Representant från kommunstyrelsen
- Kommundirektör
- Biträdande lokalpolisområdeschef
- Kommunpolis
- Samordnare för förebyggande rådet
- Säkerhetssamordnare, Västra Mälardalens Kommunalförbund
- Representant från Region Västmanland, Kompetenscentrum för hälsa
- Föreningskonsulent fritid- och kulturförvaltningen
- Verksamhetschef, socialförvaltningen
- Verksamhetschef, barn- och utbildningsförvaltningen
- Representant från kommunens näringslivsenhet
- Representant från Arboga i Centrum
- Myndighetschef, västra Mälardalens Myndighetsförbund
- Representanter från Rådhuset i Arboga
- Representant från Arboga kommunal teknik AB
- Representant Svenska Kyrkan

Beredningsgruppen förbereder ärenden och föreslår dagordning för rådets möten. Beredningsgruppen består av

- Förebyggande rådets ordförande
- Kommundirektör
- Bitr lokalpolisområdeschef
- Kommunpolis
- Säkerhetssamordnare
- Samordnare för förebyggande rådet

1.3 Sammanträden 2021

Förebyggande rådet har sammanträtt vid fyra tillfällen under 2021

- 16 februari
- 25 maj
- 7 september
- 30 november

På grund av Corona/Covid-19 har mötena genomförts som hybridmöten, med deltagande både på distans och fysiskt.

1.4 Brottutvecklingen under 2021

Under 2021 har det skett en markant minskning av totalt anmälda brott till Polisen i Arboga kommun. Sett till antal är det 315 anmälningar färre än 2020, en minskning med ca -15%. Totalt anmälda brott i kommunen år 2020 var 2194 stycken och under år 2021 var det totalt 1879 stycken.

Polisanmälningarna har minskat inom de flesta brottskategorier. Totalt antal anmälda våldsbrott år 2020 var 173 och under 2021 var det 155 anmälningar. Tillgrepp och skadegörelseanmälningar år 2020 var 546 anmälningar och under 2021 var det 403 stycken. Anmälningar kring narkotika var 151 stycken under 2020 och 126 anmälningar 2021. Vid en summering av övriga anmälda brott skedde det 500 anmälningar under 2020 vilket innebär en minskning jämfört med 2021 som slutade på 360 stycken anmälningar.

Även i kommunens eget rapporteringssystem (Embrace) som nyttjas till det löpande lägesbilsarbetet, framträder en positiv trend. Vid en jämförelse mellan perioden från att rapporteringen i Embrace startade den 1 juni till 31 december 2020 med motsvarande period 2021 har antalet inkomna rapporter gått från 296 till 162. En minskning med totalt 134 rapporter och -82,7%. Minskningen gäller antalet rapporter inom samtliga fem nuvarande rapporteringskategorier.

Det är svårt att peka på direkta orsaker till en minskning av totalt anmälda brott, även under 2020 skedde en minskning jämfört med året innan. Det är flera faktorer som spelar in och man kan inte med säkerhet peka ut vad det beror på. Dels är det troligt att pandemin till viss del minskat viss brottslighet, tillexempel är det mindre brott

kopplat till våld i offentlig miljö på grund av att krogar inte kunna haft öppet som vanligt.

Samtidigt har kommunens utvecklats sitt säkerhetsarbete och arbetar sedan 2021 med Effektiv Samordning för Trygghet (EST). Det innebär en nära samverkan internt samt tillsammans med den lokala polisen för att kartlägga och löpande ta fram veckolägesbilder. Dessa används vidare för att identifiera problembilder och kunna styra befintliga resurser eller extra insatser till de områden där det behövs. Det fakta- och kunskapsbaserade arbetssätt som kommunen arbetar efter kommer att utvecklas vidare och förhoppningsvis bidra till en fortsatt positiv utveckling.

1.5 Hälsoutvecklingen under 2021

Hälsan i befolkningen beror på många olika faktorer. Vissa faktorer kan individer själva påverka, andra påverkas av samhällets uppbyggnad och vissa påverkansfaktorer är genetiska. För att ge så bra möjligheter som möjligt till en god hälsa hos varje individ krävs att samhället skapar förutsättningar för att fatta hälsosamma beslut.

Liv och hälsa ung är en undersökning som genomförs i hela landet. Regionerna sammanställer resultaten på läns- och kommunnivå. De svarande är elever i årskurs 7, 9 och 2 på gymnasiet. I Västmanland visar undersökningen att andelen unga som mår bra eller mycket bra stadigt minskar. Trenden har sedan 2012 varit negativ. Det allmänna välmåendet hos både pojkar och flickor försämras. Tidigare har en större andel flickor än pojkar mått dåligt. Nu börjar klyftan minska och även pojkars mående försämras. Några av de faktorer som påverkar hälsan mest är familjens ekonomi, sexuell läggning och funktionsvariationer.

Under pandemin har möjligheterna till fritidsaktiviteter och möten kraftigt begränsat. Riksidrottsförbundet rapporterar en minskning i antalet deltagartillfällen bland idrottsutövare i åldrarna 7 till 25 år. I Arboga kommun har antalet deltagartillfällen i idrotten minskat med omkring 10% till följd av pandemin. Detta har drabbat barn och ungas möjligheter till rörelse, men det är en lägre minskning jämfört med riksnittet.

Föreningslivets rapporteringar om antalet föreningsanslutna i Arboga visar på en minskning om totalt drygt 1700 personer. Det kan dels bero på att färre föreningar har angett antalet medlemmar

Datum
2022-02-01

Diarienummer
[Klicka här för att ange text.](#)

men det visar även på ett minskat föreningsdeltagande, vilket kan kopplas till restriktioner på grund av Covid-19-pandemin.

Intresset för utomhusaktiviteter och friluftsliv har ökat den senaste tiden. Möjligheterna till att vistas i skog, mark, spår och leder efterfrågas och är en möjlighet för personer att på egen hand bedriva hälsofrämjande aktiviteter.

2 Uppföljning av Förebyggande rådets arbete

Rådets handlingsplan för 2021 bestod av tre målområden som var kopplade till ett eller flera av de prioriterade områdena som är fastställda i verksamhetsplanen.

2.1 Utveckla och samordna kommunens säkerhetsarbete

Kommunens arbete med EST (Effektiv Samordning för Trygghet) utgör en viktig del av Arbogas säkerhetsarbete. Som en del i att utveckla det arbetet har en EST-grupp inrättats. Gruppen träffas regelbundet för att stämma av lägesbilden och besluta om tidiga insatser vid behov. Det har under året även tillkommit fler rapportörer till lägesbildsrapporteringsystemet.

Arbetet med att stävja osund konkurrens har utvecklats under året. Gemensamma insatser har genomförts gentemot aktörer som bryter mot lagar och regler inom olika typer av områden, exempelvis arbetsmiljöregler, skatteregler och missbruk av socialförsäkringar. Insatserna har genomförts i samverkan med bland annat säkerhetsamordnaren, polisen, kommunen och tillsynsmyndigheten.

I samverkan med Lokalpolisområde Västra Mälardalen togs ett medborgarlöfte samt en handlingsplan fram för året kopplat till samverkansöverenskommelsen mellan polisen och Arboga kommun. Några av de fokusområden som har genomförts enligt handlingsplanen är brottsförebyggande arbete riktat mot näringslivet, effektiv samordning för trygghet samt insatser mot skadegörelse och klotter. I fokus för medborgarlöftet stod tre områden – centrummiljön, osund konkurrens och att utveckla det förebyggande arbetet.

Arbetet med att ta fram en lägesbild över förekomsten av våldsbejakande extremism är påbörjat. Säkerhetssamordnaren har tillsammans med polisen inlett en övergripande beskrivning över vilka typer av miljöer som existerar i Arboga samt i närliggande kommuner.

En revidering har påbörjats av den befintliga handlingsplanen vid fara hot och våldssituationer riktat mot förtroendevalda och vid offentliga sammanträden. Målet är att den nya handlingsplanen kommer färdigställs under 2022. Avsikten är även tydliggöra kommunens ansvar för de förtroendevaldas säkerhet.

2.2 Upplevd trygghet i offentlig miljö

Som en del av arbetet med den upplevda tryggheten genomförde Förebyggande rådet en trygghetsvandring under hösten samt en förenklad medborgardialog kring trygghet. Den 28 oktober genomfördes vandringen tillsammans med deltagare från olika verksamheter i kommunen, polisen samt externa aktörer. Den 29 oktober mellan kl 12.00-13.30 genomfördes en medborgardialog på Nytorget. Säkerhetssamordnaren, kommunstyrelsens ordförande samt två poliser befann sig på platsen för att möta allmänheten och prata om samt informera kring kommunens trygghetsarbete.

Ungdomsfullmäktige genomförde en trygghetsvandring den 16 november och även Fritids- och kulturförvaltningen har tillsammans med föreningslivet genomfört nattvandringar under året.

Under hösten 2020 tillsattes en arbetsgrupp för Motorburen Ungdom som har utvecklat sitt arbete under året. En dokumentation av problembilden arbetades fram i samverkan mellan olika aktörer. Utifrån kartläggningsarbetet har olika typer av insatser genomförts i samverkan med flera kommunala verksamheter tillsammans med exempelvis polisen och Svenska Kyrkan.

För att säkerställa att hänsyn tas till säkerhet och trygghet vid planeringen av livsmiljöer har en översyn genomförts av planprocessen. Säkerhets- och trygghetsaspekten förekommer som en naturlig del i de olika planprojekten, men under året har särskilt fokus legat på detaljplanerna genom att titta närmare på aktuell forskning och beprövade erfarenheter.

2.3 Främja fysisk och psykisk hälsa hos barn och unga

Året har präglats av restriktioner kopplat till Covid-19-pandemin, vilket bland annat inneburit rekommendationer om att inte umgås i grupper med personer som normalt inte träffas. Det har påverkat mycket av verksamheten kring fysisk och psykisk hälsa hos barn och unga.

Det har inneburit att implementering av rörelsesatsning i skolan samt utveckla samverkan mellan skolan och föreningslivet med syftet att öka fysisk aktivitet hos unga inte har kunnat genomföras. Inte heller föreningsträffar har kunnat genomföras vilket inneburit att informationsinsatser kring varningssignaler kopplat till missbruk har uteblivit.

Datum
2022-02-01

Diarienummer
[Klicka här för att ange text.](#)

Däremot har andra metoder kring det hälsofrämjande ungdomsarbetet genomförts, exempelvis har Kulturskolan drivit projektet Dans för hälsa, en metod för att stärka psykisk ohälsa hos barn och unga.